

neder for lovovertrædelser, der efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller mere. Dette forslag støttes også af politiet og anklagemyndigheden.

Justitsministeriet er enig med Strafferetsplejeudvalgets flertal i, at en ufravigelig overgrænse for isolation i visse sager vil kunne være ødelæggende for sagens forfølgning. Dette gælder navnlig sager, hvor de forhold, der efterforskes, er af meget kompliceret karakter - herunder med internationale forgreninger - eller hvor der er tale om organiseret kriminalitet.

Adgangen til at udstrække isolationen ud over 4 måneder består efter flertallets forslag kun for så vidt angår den mest alvorlige kriminalitet, kun i sjældne undtagelsestilfælde og da under streng domstolskontrol.

Det vil efter Justitsministeriets opfattelse ikke være rigtigt, hvis efterforskningen i sager, hvor der er tale om meget alvorlig og samfundsskadelig kriminalitet, bliver ødelagt, fordi der er fastsat en ufravigelig tidsmæssig overgrænse for isolation.

Det kan i øvrigt også nævnes, at der hverken i norsk eller svensk ret gælder en ufravigelig overgrænse for den tidsmæssige udstrækning af isolation, jf. betænkningen s. 24-26.

Justitsministeriet er på denne baggrund enig med Strafferetsplejeudvalgets flertal i, at en afvejning mellem hensynet til arrestanten og hensynet til strafforfølgningen må føre til, at der ikke bør fastsættes en ufravigelig overgrænse for isolation for den alvorligste kriminalitet, dvs. lovovertrædelser, der kan medføre fængsel i 6 år eller mere.

Det er imidlertid Justitsministeriets opfattelse, at fastsættelse af en 4-måneders grænse, som foreslået af Strafferetsplejeudvalgets flertal, ikke i fuld tilstrækkelig grad vil sikre den begrænsning af den tidsmæssige udstrækning af isolation, der er et af formålene med lovforslaget.

Der er således allerede i dag tale om meget få sager, hvor isolationsfængsling udtrækkes ud over 4 måneder - i 1997 og 1998 drejede det sig, som anført under afsnit 2.3., om henholdsvis 50 og 52 sager eller 5 pct. af samtlige isolationsfængslinger. Endvidere peger nye statistiske oplysninger fra Direktoratet for Kriminalforsorgen i retning af en yderligere nedgang i de længerevarende isolationsfængslinger. Således var der i første halvår af 1999 kun 20 isolationsfængslinger på mere end 3 måneder.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at en overgrænse for isolation på 3 måneder må anses for forsvarlig.

Med hensyn til udformningen af adgangen til at fravige 3-måneders fristen foreslår Justitsministeriet, at der bliver tale om en meget begrænset dispensations-

mulighed. Det foreslås derfor, at muligheden herfor beskrives i et særskilt punktum, og at der indsættes ord »undtagelsesvis«.

Herefter vil bestemmelsen gå ud på, at retten *undtagelsesvis* kan tillade, at isolation udstrækkes ud over 3 måneder, hvis *afgørende* hensyn til forfølgningen gør fortsat isolation *påkrævet*, uanset den tid arrestanten hidtil har været isoleret.

Anvendelse af isolation ud over 3 måneder må desuden forudsætte, at det ikke kan bebrejdes politiet eller anklagemyndigheden, at efterforskningen ikke har gjort det muligt at tilvejebringe den fornødne bevisikring inden udløbet af den normale frist.

En fravigelse af 3-måneders fristen kan på den baggrund komme på tale i to situationer.

Det vil for det første - og navnlig - dreje sig om alvorlig, grænseoverskridende kriminalitet, hvor der på grund af sagens internationale forgreninger er behov for efterforskning i udlandet. Det kan være tilfældet i sager om organiseret narkotikakriminalitet. Uanset det stigende internationale politimæssige samarbejde og en løbende tilpasning af reglerne om gensidig bistand ved efterforskning af straffesager er det erfaringsmæssigt fortsat meget tidskrævende at få gennemført efterforskning i udlandet, uden at det kan bebrejdes danske myndigheder.

For det andet vil der undtagelsesvis kunne forekomme sager, der ikke kræver efterforskning i udlandet, men hvor helt særlige grunde fører til, at isolation er påkrævet ud over 3 måneder. Det må forudsætte, at det på grund af kriminalitetens art og karakter må antages, at de sigtede i særlig grad kan - og vil - modvirke efterforskningen.

Det skal i øvrigt understreges, at proportionalitetsreglen får stigende betydning, jo længere isolationen udstrækkes. I de tilfælde, hvor det er påkrævet, at sigtede forbliver i isolation, må en hurtig berømmelse af domsforhandlingen til gengæld prioriteres meget højt af både anklagemyndigheden, forsvarerne og retterne, så isolationsperioden på denne måde bliver så kort som mulig.

Som anført ovenfor vil det i et mindre antal sager, hvor særlige forhold gør sig gældende, kunne være ødelæggende for sagens forfølgning, hvis der fastsættes en ufravigelig overgrænse for isolation.

Det må imidlertid antages, at sådanne særlige forhold kun i yderst sjældne tilfælde vil gøre sig gældende i sager, hvor den sigtede er under 18 år. Det må i øvrigt antages, at isolationsfængsling udgør en ganske særlig belastning for personer under 18 år, og at hensynet til arrestanten i disse sager må tillægges større vægt end i sager, hvor arrestanten er over 18 år. På